

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญ

ประเพณีทำพุ่มผ้าป่าหรือทอดผ้าป่า เป็นประเพณีที่ทำในช่วงเวลากลางคืน ซึ่งในวัน รุ่งขึ้นจะมี ประเพณีลากพระ การ จัดพุ่มผ้าป่าเป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความเจริญทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัด สุราษฎร์ธานี ถือเป็นปฏิบัติกันมาช้านานและมีเพียงที่เดียวเท่านั้น จึงนับได้ว่าเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศ

ประเพณีชักผ้าพุ่ม ประเพณีลากพระ เป็นประเพณี สำคัญของจังหวัดสุราษฎร์ธานี หลอมรวม วัฒนธรรมอันดีงาม สานต่อเอกลักษณ์ ของท้องถิ่น ให้คงอยู่และเป็นที่ยึดเหนี่ยวของคนโดยทั่วไป เพราะ เป็น กิจกรรมทาง ศาสนาที่สามารถถ่อมเกล่าจิตใจ สร้างความ รัก ความ สามัคคี ให้กับ คนในชุมชน ดังนั้นทางสมาชิกในกลุ่มจึงเลือกที่จะศึกษาค้นคว้ารวบรวมประวัติความเป็นมา ความสำคัญ ตลอดจนการ ประกอบพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานประเพณีดังกล่าว เพื่อจะได้ สานต่อความเจริญรุ่งเรือง ทางวัฒนธรรม ของท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาประเพณีชักพุ่มชักพระ ซึ่งเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศ
2. เพื่อเผยแพร่ประเพณีชักพุ่มชักพระ ให้คนรุ่นหลังได้รู้จัก
3. เพื่ออนุรักษ์สืบสานประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศให้คงอยู่ไว้ตลอดไป

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับความรู้ในเรื่องประเพณีชักพุ่มชักพระ ซึ่งเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศ
2. คนรุ่นหลังได้ รู้จักประเพณีที่ดีงาม เรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับงานประเพณีชักพุ่มชักพระผ่านสื่อ ในรูปแบบต่างๆ
- 3.เยาวชน ประชาชน เข้าใจ ภูมิใจ ห่วงแหน มรดกทางวัฒนธรรม สืบสานงานประเพณีชัก พุ่ม ชักพระที่ปฏิบัติกันมาจากรุ่นสู่รุ่นซึ่งเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศให้คงอยู่ไว้ตลอดไป

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาโครงการสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง สืบสาน งานประเพณีหนึ่งเดียวใน ประเทศ ได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาค้นคว้ารวบรวม ข้อมูล ประเพณี ชักพุ่มชักพระ ซึ่งเป็นประเพณีหนึ่งเดียวใน ประเทศ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่น ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติม จากหนังสือและอินเทอร์เน็ต

ขั้นตอนที่ 2 นำเสนอผลงานในรูปแบบสื่อ

- 2.1 จัดทำแผ่นพับ นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับงานประเพณีชักพุ่มชักพระ
- 2.2 ผลิตสื่อหนังสือเล่มเล็กสำหรับเยาวชน ประชาชนทั่วไปได้ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลเพิ่มเติม
- 2.3 สร้างเสริมนิสัยรักการอ่าน ควบคู่เกร็ดความรู้ สาระดีๆ จากการประดิษฐ์ ที่คั่นหนังสือเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ
- 2.4 ผลิตพัดให้ความรู้ เรื่องประเพณีชักพุ่มชักพระ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินผลการจัดทำโครงการ

- 3.1 ประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับชิ้นงานสื่อ
- 3.2 ประเมินความพึงพอใจเกี่ยวกับการนำเสนอผลงานโครงการ เรื่อง “สืบสาน งานประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศไทย” ต่อเพื่อนนักเรียนและบุคลากรภายใน โรงเรียนและเผยแพร่ความรู้แก่ผู้ที่สนใจภายนอกโรงเรียนควบคู่กันไป

บทที่ 2

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การจัดทำโครงการครั้งนี้ทางคณะผู้จัดทำได้ศึกษาค้นคว้า ข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อบุคคล สื่อสิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาผสมผสานหลอมรวมเป็นองค์ความรู้ให้เกี่ยวข้องกับการจัดทำโครงการ ดังนี้

1. งานประเพณี

ประเพณี เป็นกิจกรรมที่มีการปฏิบัติสืบเนื่องกันมา เป็นเอกลักษณ์และมีความสำคัญต่อ สังคม เช่น การแต่งกาย ภาษา วัฒนธรรม ศาสนา ศิลปกรรม กฎหมาย คุณธรรม ความเชื่อ ฯลฯ อันเป็นบ่อเกิดของ วัฒนธรรมของสังคมเชื้อชาติต่างๆ กลายเป็นประเพณีประจำชาติและถ่ายทอดกันมาโดยลำดับ หากประเพณี นั้นคืออยู่แล้วก็รักษาไว้เป็นวัฒนธรรมประจำชาติ หากไม่ดีก็แก้ไขเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเทศะ

ประเพณีล้วนได้รับอิทธิพลมาจาก สิ่งแวดล้อม ภายนอกที่เข้าสู่สังคม รับเอาแบบปฏิบัติที่ หลากหลายเข้ามาผสมผสานในการดำเนินชีวิต ประเพณีจึงเรียกว่าเป็น วิถีแห่งการดำเนินชีวิตของสังคม โดยเฉพาะศาสนาซึ่งมีอิทธิพลต่อประเพณีไทยมากที่สุด วัดวาอารามต่างๆ ในประเทศไทยสะท้อนให้เห็นถึง อิทธิพลของพุทธศาสนาที่มีต่อสังคมไทย และชี้ให้เห็นว่าชาวไทยให้ความสำคัญในการบำรุงพุทธศาสนา ด้วยศิลปกรรมที่งดงามเพื่อใช้ในพิธีกรรมทางศาสนาตั้งแต่โบราณกาล เป็นต้น

ความหมายของประเพณี

พระยาอนูมานราชชน ได้ให้ความหมายของคำว่าประเพณีไว้ว่า ประเพณี คือ ความประพฤติที่ชน หมู่หนึ่งอยู่ในที่แห่งหนึ่งถือเป็นแบบแผนกันมาอย่างเดียวกัน และสืบต่อกันมานาน ถ้าใครในหมู่ประพฤติ ออกนอกแบบก็ผิดประเพณี หรือผิดจารีตประเพณี

คำว่าประเพณี ตามพจนานุกรมภาษาไทยฉบับบัณฑิตยสถาน ได้กำหนดความหมายประเพณีไว้ว่า ขนบธรรมเนียมแบบแผน ซึ่งสามารถแยกคำต่างๆ ออกได้เป็น ข นบ มีความหมายว่า ระเบียบแบบอย่าง ธรรมเนียมมีความหมายว่า ที่นิยมใช้กันมา และเมื่อนำมารวมกันแล้วก็มีความหมายว่า ความประพฤติที่คน ส่วนใหญ่ ยึดถือเป็นแบบแผน และได้ทำการปฏิบัติสืบต่อกันมา จนเป็นต้นแบบที่จะให้คนรุ่นต่อไป ได้ประพฤติปฏิบัติตามกันต่อไป

โดยสรุปแล้ว **ประเพณี** หมายถึง ระเบียบแบบแผนที่กำหนดพฤติกรรมในสถานการณ์ต่างๆ ที่คนใน สังคมยึดถือปฏิบัติสืบกันมา ถ้าคนใดในสังคมนั้นๆฝ่าฝืนมักถูกตำหนิจากสังคม ลักษณะประเพณีในสังคม ระดับประเทศชาติ มีทั้งประสมกลมกลืนเป็นอย่างเดียวกัน และมีผิดแผกกัน ไปข้างตามความนิยมเฉพาะ ท้องถิ่น แต่โดยมากย่อมมีจุดประสงค์ และวิธีการปฏิบัติเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีเฉพาะส่วนปลีกย่อยที่

เสริมเติมแต่งหรือตัดทอนไปในแต่ละท้องถิ่น สำหรับประเพณีไทยมักมีความเกี่ยวข้องกับความเชื่อในคติพระพุทธศาสนาและพราหมณ์มาแต่โบราณ

ความเป็นมาของประเพณี

ประเพณีมีบ่อเกิดมาจากสภาพสังคม ธรรมชาติ ทัศนคติ เอกลักษณะ ค่านิยม โดยความเชื่อของคนในสังคมต่อสิ่งที่มีอำนาจเหนือมนุษย์นั้นๆ เช่น อำนาจของดินฟ้าอากาศและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยไม่ทราบสาเหตุต่างๆ ฉะนั้นเมื่อเวลาเกิดภัยพิบัติขึ้น มนุษย์จึงต้องอ้อนวอนร้องขอในสิ่งที่ตนคิดว่าจะช่วยได้พ้ นภัยนั้นผ่านพ้นไปแล้ว มนุษย์ก็แสดงความรู้คุณต่อสิ่งนั้นๆด้วยการทำพิธีบูชา เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง ตามความเชื่อ ความรู้ของตน เมื่อความประพฤตินั้นคนส่วนรวมสังคมยึดถือปฏิบัติเป็นธรรมเนียม หรือเป็นระเบียบแบบแผน และทำจนเป็นพิมพ์เดียวกัน สืบต่อกันจนกลายเป็นประเพณีของสังคมนั้นๆ

ประเพณีและวัฒนธรรม เมื่อว่าโดยเนื้อความก็เป็นสิ่งอย่างเดียวกัน คือ เป็นสิ่งที่ไม่ใช่มีอยู่ในธรรมชาติโดยตรง แต่เป็นสิ่งที่สังคมหรือคนในสังคมนั้นร่วมกันสร้างให้มีขึ้น แล้วถ่ายทอดให้แก่กันได้ด้วยลักษณะและวิธีการต่างๆว่าโดยเนื้อหาของประเพณีและวัฒนธรรมที่อยู่ในจิตใจของประชาชนเกี่ยวกับเรื่องความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อ ซึ่งสะสมและสืบต่อร่วมกันมานานในสังคมนั้น จนเกิดความเคยชิน เรียกว่า นิสัยสังคมหรือประเพณี

ประเภทของประเพณี

ประเภทของประเพณีแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. **จารีตประเพณี หรือกฎศีลธรรม** หมายถึง สิ่งซึ่งสังคมใดสังคมหนึ่งยึดถือและปฏิบัติสืบกันมาอย่างต่อเนื่องและมั่นคง เป็นเรื่องของความผิดถูก มีเรื่องของศีลธรรมเข้ามาร่วมด้วย ดังนั้นสมาชิกในสังคมต้องทำ ผู้ใดฝ่าฝืนถือว่าเป็นผิดเป็นชั่ว จะต้องถูกตำหนิหรือได้รับการลงโทษจากคนในสังคมนั้น เช่น ลูกหลานต้องเลี้ยงดูพ่อแม่เมื่อท่านแก่เฒ่า ถ้าใครไม่เลี้ยงดูถือว่าเป็นคนเนรคุณหรือลูกอกตัญญู จารีตประเพณีของแต่ละสังคมนั้นย่อมไม่เหมือนกัน เพราะมีค่านิยมที่ยึดถือต่างกัน การนำเอาจารีตประเพณีของตนไปเปรียบเทียบกับของคนอื่นแล้ว วัตถุประสงค์ว่าดีหรือเลวกว่าของตนย่อมเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เพราะสภาพสังคมสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความเชื่อของแต่ละสังคมนั้นแตกต่างกันไป

2. **ขนบประเพณี หรือสถาบัน** หมายถึง ระเบียบแบบแผนที่สังคมได้กำหนดไว้แล้วปฏิบัติสืบต่อกันทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม ทางตรง ได้แก่ ประเพณีที่มีการกำหนดเป็นระเบียบแบบแผนในการปฏิบัติอย่างชัดเจนว่าบุคคลต้องปฏิบัติอย่างไร เช่น สถาบันโรงเรียน มีโรงเรียน มีผู้สอน มีผู้เรียน มีระเบียบการรับสมัคร การเข้าเรียน การสอบไล่ เป็นต้น ทางอ้อม ได้แก่ ประเพณีที่รู้จักกันโดยทั่วไป โดยไม่ได้วางระเบียบไว้แน่นอน แต่ปฏิบัติไปตามคำบอกเล่า หรือตัวอย่างจากที่ผู้ใหญ่หรือบุคคลในสังคมปฏิบัติ เช่น ประเพณีเกี่ยวกับการเกิด การตาย การแต่งงาน ซึ่งเป็นประเพณีเกี่ยวกับชีวิต หรือประเพณีเกี่ยวกับเทศกาล ตรุษ สารท การขึ้นบ้านใหม่ เป็นต้น

3. **ธรรมเนียมประเพณี** หมายถึง ประเพณีเกี่ยวกับเรื่องธรรมดาสามัญที่ทุกคนควรทำ มีความผิดถูกเหมือนจารีตประเพณี เป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ทุกคนปฏิบัติกันทั่วไปจนเกิดความเคยชิน และไม่รู้สึกรู้สึกรู้สึกเป็นภาระหน้าที่ เพราะเป็นสิ่งที่มีความหมายและใช้กันอย่างแพร่หลาย ส่วนมากเป็นมารยาทในด้านต่างๆ เช่น การแต่งกาย การพูด การรับประทานอาหาร การเป็นแขกไปเยี่ยมผู้อื่น ฯลฯ ธรรมเนียมประเพณีเป็นเรื่องที่ทุกคนควรทำแม้มีผู้ฝ่าฝืนหรือทำผิดก็ไม่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญแต่อาจถูกตำหนิว่าเป็นคนไม่ได้รับการศึกษา ไม่มีมารยาท ไม่รู้จักกาลเทศะ

2. ประเพณีทอดผ้าป่า

พิธีทอดผ้าป่า เป็นการทำบุญอีกอย่างหนึ่งของชาวพุทธ คล้ายกับพิธีทอดกฐิน แต่ไม่มีกำหนดระยะเวลาจำกัด คือสามารถจะทอดเมื่อไรก็ได้เช่นกัน อีกทั้งยังไม่เจาะจง เกี่ยวกับภิกษุที่จะรับผ้ากฐินแต่อย่างใด

ประวัติความเป็นมา

ในสมัยพุทธกาล เมื่อครั้งที่พระบรมศาสดายังมิได้ ทรงอนุญาตให้พระภิกษุทั้งหลาย รับจีวร จากชาวบ้าน พระภิกษุเหล่านั้นจึงต้องเที่ยวเก็บผ้าที่ขาทิ้งแล้วเช่น ผ้าเประอะเปื่อน ที่ชาวบ้านไม่ต้องการ นำมาทิ้งไว้ ผ้าห่อศพ ฯลฯ เมื่อรวบรวมผ้าชิ้นเล็กชิ้นน้อย พอแก่ความต้องการแล้ว จึงนำมาซักทำความสะอาด ตัด เย็บ ย้อม เพื่อทำเป็นจีวร สบง หรือสังฆาฏิ ผืนใดผืนหนึ่ง การทำจีวรของภิกษุในสมัยพุทธกาล จึงค่อนข้างยุ่งยาก และเป็นงานใหญ่ ดังที่กล่าวไว้แล้วในเรื่องพิธีทอดกฐิน ครั้นชาวบ้านทั้งหลาย เห็นความยากลำบากของพระภิกษุสงฆ์ ต้องการจะนำผ้ามาถวาย แต่เมื่อยังไม่มีพุทธาอนุญาต โดยตรง จึง นำผ้าไปทอดทิ้งไว้ ณ ที่ต่างๆ เช่นในป่า ตามป่าช้า หรือข้างทางเดิน เมื่อภิกษุสงฆ์มาพบ เห็นว่าเป็นผ้าที่ผู้เป็นเจ้าของทอดอาลัยแล้ว ก็นำเอาทำเป็นสบง จีวร พิธีการทอดผ้าป่าก็มีความเป็นมาด้วยประการฉะนี้ สำหรับในเมืองไทย พิธีทอดผ้าป่าได้นับการรื้อฟื้นขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ด้วยทรงพระประสงค์จะรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีในทางพระศาสนา

ประเภทของผ้าป่า

ความจริงแล้ว การทอดผ้าป่ามีอยู่อย่างเดียว คือการนำผ้าไปทิ้งไว้ดังที่กล่าวมาแล้ว แต่ในปัจจุบันนิยมทำในรูปแบบต่างๆ แยกต่างกันไป จึงมีชื่อเรียกเป็น 3 อย่าง คือ

1. ผ้าป่าหางกฐิน หรือผ้าป่าแถมกฐิน
2. ผ้าป่าโยงกฐิน
3. ผ้าป่าสามัคคี

1. **ผ้าป่าหางกฐิน** ได้แก่ผ้าป่าที่เจ้าภาพจัดให้มีขึ้น ต่อจากการทอดกฐิน คือเมื่อ ทำพิธีทอดกฐินเสร็จแล้ว ก็ให้มีการทอดกฐินด้วยเลย จึงเรียกว่าผ้าป่าหางกฐิน หรือ ผ้าป่าแถมกฐิน

2. ผ้าป่าโยง ได้แก่ ผ้าป่าที่จัดทำรวมๆ กันหลายกอง นำบรรทุกเรือแห่ไปทอด ตามวัดต่างๆ ที่อยู่ริมแม่น้ำ จึงเรียกว่าผ้าป่าโยง จะมีเจ้าภาพเดียวหรือหลายเจ้าภาพก็ได้

3. ผ้าป่าสามัคคี ได้แก่ ผ้าป่าที่มีการแจกฎีกาอบอกบุญไปตาม สถานที่ต่างๆ ให้ ร่วมกัน ทำบุญแล้วแต่ศรัทธา โดยจัดเป็นกองผ้าป่ามารวมกัน จะเป็นกี่กองก็ได้ เมื่อถึงวันทอด จะมีขบวนแห่ผ้าป่ามารวมกันที่วัดอย่างสนุกสนาน บางที่จุดประทัด ก็เพื่อร่วมกันหาเงิน สร้างถาวรวัตถุต่างๆ เช่น โบสถ์ วิหาร ศาลาการเปรียญ และอื่นๆ ฯลฯ

พิธีทอดผ้าป่า

ให้ผู้เป็นเจ้าภาพไปแจ้งความประสงค์แก่เจ้าอาวาส ที่ต้องการจะนำผ้าป่ามาทอด เรียกว่า เป็นการจองผ้าป่า เมื่อกำหนดเวลาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็ทำการตั้งองค์ผ้าป่า ซึ่งสิ่งสำคัญ ที่จะต้องมีก็คือ 1. ผ้า 2. กิ่งไม้สำหรับพาดผ้า และ 3. ให้อุทิศถวาย ไม่เจาะจง พระรูปใด รูปหนึ่ง

การตั้งองค์ผ้าป่า

เจ้าภาพจะจัดหาผ้าสำหรับภิกษุมานึ่งหนึ่ง อา จเป็นสบง จีวร สังฆาฏิ หรือทั้ง 3 อย่าง แล้วแต่ศรัทธา เพราะไม่มีข้อกำหนด นำกิ่งไม้ไปปักไว้ในภาชนะขนาดพอสมควร เพื่อใช้เป็นที่พาดผ้าป่า และใช้สำหรับนำสิ่งของเครื่องใช้ที่จะถวายพระ เช่น สบู่ ยาสีฟัน ผ้าเช็ดตัว ผ้า อาบน้ำฝ่น สมุด ดินสอ ฯลฯ สำหรับเงินหรือปัจจัยนั้นนิยมเสียบไว้ กับต้นกล้วยเล็กๆ ในกองผ้าปานั้น

การนำผ้าป่าไปทอด

ในสมัยโบราณ ไม่มีต้องจองผ้าป่า เมื่อเจ้าภาพนำองค์ผ้าไปถึงแล้ว ก็จุดประทัด หรือส่งสัญญาณ ด้วยวิธีหนึ่ง ให้พระท่านรู้ว่าผ้าป่า เป็นอันเสร็จพิธี หรือ จะอยู่รอให้พระท่าน มาชักผ้าป่าด้วยก็ได้ แต่ในปัจจุบัน การทอดผ้าป่านั้นว่าเป็นงานค่อนข้างใหญ่ ต้องมีการจองผ้าป่า เพื่อแจ้งให้ทางวัด ทราบหมายกำหนดการ จะได้จัดเตรียมการต้อนรับ เมื่อถึงกำหนด ก็จะมีการแห่แห่ของผ้าป่า มาด้วยขบวนเถิดเทิงกลองยาวหรือ แตรวง เป็นที่ครึกครื้น สนุกสนาน ยิ่งถ้าเป็นผ้าป่าสามัคคีต่างเจ้าภาพ ต่างแห่มาพบกันที่วัด จนกลายเป็นมหรหรรรมย่อยๆ มีการละเล่นพื้นบ้าน หรือร่วมร้องรำทำเพลงร่วมร่าว กันเป็นที่สนุกสนาน บางที่ก่อนวันทอดก็จะให้มีมหรสพฉลองที่บ้านของเจ้าภาพ

การทอดผ้าป่า

ให้นำผ้าป่าไปวางต่อหน้าภิกษุสงฆ์ กล่าวถวายผ้าป่า พระสงฆ์รูปหนึ่งผู้ได้รับฉันทานุมนิต จากหมู่สงฆ์ก็จะลุกขึ้นเดินถือตาลปัตรมาชักผ้าบังสุกุลที่องค์ผ้าป่า โดยกล่าวคำปริกรรมว่า "อิมัง ปิงสุกุลละจีวะรัง อัสสา มิกัง มย्हัง ปาปุณาติ" แปลเป็นใจความได้ว่า "ผ้าบังสุกุลผืนนี้เป็นผ้าที่ไม่มีเจ้าของหวงแหน ย่อมตกเป็นของข้าพเจ้า" ต่อจากนั้นพระสงฆ์ จึงสวดอนุ โมทนาในผลบุญ เจ้าภาพกรวดน้ำอุทิศส่วนกุศล เป็นอันเสร็จพิธี

ข้อสำคัญในการทอดผ้าป่า

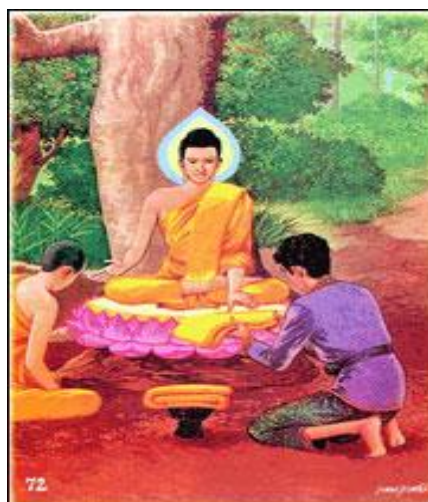
สิ่งที่สำคัญที่สุด ในการทอดผ้าป่าก็คือ ผู้ที่ถวายต้องตั้งใจ หรือกล่าวคำถวายอุทิศ แต่พระภิกษุสงฆ์ผู้ต้องการผ้าบังสุกุลอย่างเดียว จึงจะได้ชื่อว่าเป็นการถวายผ้าป่า

ในสมัยพุทธกาล บุคคลผู้มีศรัทธาปรารถนาที่จะบวช ก็ไปเที่ยวหาซื้อบาตร จีวร และบริวารของพระภิกษุจากตลาด เมื่อบวชแล้วในเวลาต่อมาผ้าไตรจีวรเก่าขาดลง พระภิกษุทั้งหลายก็ไปเที่ยวหาเก็บเศษผ้าที่เขาทิ้งไว้ตามถนนหนทางบ้าง ตามกองขยะบ้าง ตามป่าช้าบ้าง มาปะมาซ่อมแซมตามอย่างนักพรตนักบวชในอดีต ทั้งชาวบ้านผู้มีศรัทธายังไม่กล้าถวายผ้าไตรจีวรแก่พระภิกษุสงฆ์ เพราะเกรงว่าจะผิดวินัยสงฆ์ แม้พระพุทธเจ้าก็ยังไม่ได้บัญญัติให้พระภิกษุสงฆ์รับคฤหบดีจีวรได้

ต่อมา หมอชีวกะ โภมารภักจะ ซึ่งเป็นนายแพทย์ประจำพระองค์ กราบทูลขอพรพระพุทธเจ้าว่า “พระพุทธเจ้าข้า พระผู้มีพระภาคและพระสงฆ์ทรงถือผ้าบังสุกุลเป็นปกติอยู่แล้ว แต่ผ้า สี ไวยะกะ คุณนี้เลิศกว่าผ้าอื่นๆหลายพัน หลายหมื่น หลายแสนคู่ นอกจากพระผู้มีพระภาคอรหันต์สัมมาพุทธเจ้า หรือพระเจ้าพิมพิสารจอมราชาแล้ว ไม่มีใครอื่นที่ควรใช้ผ้าคู่นี้ ขอพระผู้มีพระภาคจงทรงกรุณาโปรดรับ และขอพระองค์จงทรงมีพุทธานุญาตให้พระภิกษุสงฆ์รับคฤหบดีจีวรได้เถิด พระพุทธเจ้าข้า” พระองค์ก็ทรงรับและอนุโมทนา

ตั้งแต่บัดนั้น พระพุทธเจ้าก็ทรงมีพุทธานุญาตว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เรานุญาตคฤหบดีจีวร รูปใดปรารถนาจะใช้ผ้าบังสุกุลอยู่ก็จงใช้ รูปใดปรารถนาจะใช้คฤหบดีจีวรก็จงใช้ตามปรารถนา แต่เราสรรเสริญการยินดีปัจจัยตามมีตามได้”

ประชาชนชาวนครราชคฤห์ ได้ทราบข่าวว่าพระพุทธเจ้าทรงอนุญาตคฤหบดีจีวร ต่างพากันยินดีว่า “บัดนี้แหละหนา พวกเราจะได้อวยทาน จะได้ทำบุญ...” เพียงวันเดียวเท่านั้น จีวรหลายพันผืนได้เกิดขึ้นแก่สังฆมณฑลในพระนครราชคฤห์ ประชาชนชาวชนบทได้ทราบข่าว ต่างก็พากันยินดีว่า “บัดนี้แหละหนา พวกเราจะได้อวยทาน จะได้ทำบุญ...” เพียงวันเดียวเท่านั้น จีวรหลายพันผืนได้เกิดขึ้นแก่สังฆมณฑลในชนบท

ส่วนพระภิกษุผู้ถือธุดงค์วัตร ท่านใช้แต่ผ้าบังสุกุล คือเศษผ้าชิ้นเล็กชิ้นน้อยตามกองขยะบ้าง ตามถนนหนทางบ้าง หรือผ้าห่อศพตามป่า ช้างบ้าง ท่านเก็บมาซักแล้วนำมาเย็บต่อๆกันให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ แล้วข้อมด้วยยางไม้ทำเป็นผ้าไตรจีวร อันมีสีเสีราหมองครวแก่สมณะผู้แสวงหาความสงบ ไม่เป็นไปเพื่อความสวยงามที่ทำให้กิเลสเฟื่องฟู พระพุทธเจ้าทรงบัญญัติไว้ว่าผ้าที่เก็บมานี้จะต้องเย็บเป็นผ้าถุงผ้าห่มให้เสร็จภายใน 1 เดือน ส่วนเศษผ้าที่เหลือห้ามเก็บสะสมไว้ ท่านจะใช้ผ้าถุงผ้าห่มอย่างนี้ โดยไม่รับผ้าจากผู้ที่น่ามาถวาย

ดังนั้นผู้ที่มีศรัทธา ต้องการที่จะให้ท่านได้ใช้ผ้าที่เรานำมาถวายบ้าง จะนำไปเพื่อบุญ เพื่อประโยชน์ และความสุขแก่ตน เขาจึงนำผ้าชิ้นเล็กบ้างใหญ่บ้าง หรือผ้าไตรจีวรสำเร็จบ้าง ไปวางไว้ในป่าหรือตามทางเดินที่ท่านจะเดินมาพบเห็นได้ เมื่อวางไว้แล้วก็หนีไปเสีย เพราะถ้ายังเฝ้าอยู่ท่านจะไม่เอาเพราะเหตุที่ชาวบ้านเอาผ้าไปวางไว้ตามป่า จึงเรียกว่า “ผ้าป่า”

เมื่อพระภิกษุรูปนั้น ผ่านมาพบเข้า เห็นไม่มีเจ้าของ ท่านก็จะหยิบเอาโดยกล่าวคำว่า “อิมัง ปิงสุกฺกะจีวรัง อัสสามิกัง มยฺหัง ปาปฺนาคิ ” แปลว่า “ผ้าบังสุกุลอันไม่มีเจ้าของนี้เป็นของข้าพเจ้า ” การทอด (วาง) ผ้าป่านี้ ไม่มีกำหนดวันหรือเดือน จะทอดเมื่อไรก็ได้

พิธีทอดผ้าป่า มีข้อสำคัญอยู่ว่าให้อุทิศเป็นผ้าป่าจริง ๆ อย่าเจาะจงถวายแก่ผู้ใดโดยเฉพาะ ถ้าทอดกลับหลังพระภิกษุสงฆ์ผู้รับ เพียงแต่ตั้งใจขณะทอดว่า ขออุทิศผ้าและเครื่องบริวารเหล่านี้แก่พระภิกษุผู้ต้องการผ้าบังสุกุลมาถึงเฉพาะหน้า เท่านั้นถือว่าได้ทอดและถวายผ้าป่าแล้ว

ถ้าเป็นการทอดผ้าป่าหมู่ต่อหน้าสงฆ์ผู้รับ ฟังกล่าวคำอุทิศถวายทั้งบาลีและคำแปล ดังนี้

คำถวายผ้าป่า

อิมานิ มะยัง ภันเต บังสุกุลละจีวะรานิ สะปะริวารานิ
 ภิกขุสังฆัสสะ โอโณชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ อีมา
 นิ บังสุกุลละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ปะภิกคัณหาตุ อัมหากัง
 ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ผ้า
 บังสุกุลจีวร กับทั้งบริวาร เหล่านี้ แก่พระภิกษุสงฆ์ ขอ
 พระภิกษุสงฆ์จงรับ ผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้ ของ
 ข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และความสุข แก่ข้าพเจ้า
 ทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญฯ

ในปัจจุบันนี้ ได้นำคำว่า “ผ้าป่า” มาเป็นกิจกรรมหาเงินเข้าวัด เพื่อนำไปใช้ใน พุทธศาสนกิจ
 ทะนุบำรุงพระพุทธศาสนาให้ยั่งยืน เช่น นำไปสร้างโบสถ์ วิหาร หรือบูรณะซ่อมแซมวัด พิธีการ
 ทอดผ้าป่าเกิดจากชาวบ้าน ผู้มีจิตศรัทธาชักชวน กันมาทำบุญ โดยนำกิ่งไม้พร้อมใบมาปักลงในถัง
 ข้าวสาร มีผ้าอาบน้ำ หรือผ้าไตรจีวร พาดไว้ที่กิ่งไม้ และของใช้อื่นๆที่จำเป็นต่อพระภิกษุก็นำมาแขวน
 ไว้ตามกิ่งไม้นั้น มีเงินเสียบไม้ปักรวมๆกันหรือจัดเป็นพุ่ม แล้วนำไปถวายสังฆทาน โดยมีพระภิกษุ
 ตั้งแต่ 1 รูปขึ้นไป เป็นผู้รับสังฆทาน

คำว่า “ผ้าป่า” หรือ “กฐิน” พระบรมศาสดาทรงบัญญัติให้ใช้ในกิจการของสงฆ์ใน
 พระพุทธศาสนาเท่านั้น ไม่ควรนำวิธีการนี้หรือคำเหล่านี้ไปใช้ภายนอกพระพุทธศาสนา เช่น ผ้าป่าช่วย
 เด็กยากจน ผ้าป่าสร้างโรงเรียน ผ้าป่าช่วยชาติ ฯลฯ เพราะผิดวัตถุประสงค์และผิดความหมายตามพุทธ
 บัญญัติ ควรนำคำอื่นมาใช้แทนคำว่า “ผ้าป่า” หรือ “กฐิน” โดยไม่ต้องทำพิธีสงฆ์ จะถูกต้องและ
 เหมาะสมกว่า

บทที่ 3

อุปกรณ์และวิธีการดำเนินการ

อุปกรณ์

1. กระดาษ A4
2. ปากกา
3. ดินสอ
4. ไม้บรรทัด
5. ขางลบ
6. มีดคัตเตอร์
7. สีอะคริลิก
8. กรรไกร
9. กาวลาเท็กซ์
10. กาวสองหน้า
11. คอมพิวเตอร์
12. กล้องถ่ายรูป
13. บอร์ด
14. แผ่น P.V.C
15. กระดาษขาวเทา
16. สติกเกอร์ใส
17. สเปรย์เคลือบเงา
18. กระดาษโปสเตอร์

วิธีดำเนินการ

ตอนที่ 1 ศึกษาสืบค้นรวบรวมข้อมูลประเพณีชักฟุ่มชักพระ ประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศ

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลประเพณีชักฟุ่มชักพระ ซึ่งเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่น และศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากหนังสือและอินเทอร์เน็ต
2. รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นเกี่ยวกับประเพณีชักฟุ่มชักพระ

ตอนที่ 2 จัดทำแผ่นพับ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่คั่นหนังสือและพัด เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมาอภิปรายและสรุปเนื้อหา
2. ออกแบบจัดทำแผ่นพับ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่คั่นหนังสือ และพัด
3. นำแผ่นพับ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่คั่นหนังสือและพัดที่ทางกลุ่มได้ออกแบบแล้วให้ครูที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความสวยงามและความเหมาะสม จากนั้นนำไปปรับปรุงและแก้ไขให้ถูกต้อง
4. นำแผ่นพับ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่คั่นหนังสือและพัด ให้ครูที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง
5. นำแผ่นพับ หนังสืออ่านเพิ่มเติม พัด และที่คั่นหนังสือ ที่ผ่านถูกต้องและเรียบร้อยแล้วนำไปเผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ

ตอนที่ 3 ประเมินความพึงพอใจของการใช้สื่อ

1. จัดทำแบบประเมินความพึงพอใจในการนำเสนอผลงานในรูปแบบแผ่นพับ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่คั่นหนังสือและพัด
2. ลงพื้นที่เก็บข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของสื่อในรูปแบบต่างๆที่ได้นำเสนอ
3. วิเคราะห์และสรุปความพึงพอใจในการนำเสนอผลงาน
4. นำข้อบกพร่องไปแก้ไขและพัฒนาต่อไป

ตารางที่ 1 แสดงแผนการปฏิบัติงานในการจัดทำโครงการ “สืบสานงานประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศ”

ครั้งที่	วัน เดือน ปี	รายงานการปฏิบัติงาน	ผลงานการปฏิบัติงาน	ผู้บันทึก	ครูที่ปรึกษา
1	20 พ.ย. 55	ระดมความคิดเรื่องการจัดทำโครงการ	ได้ชื่อเรื่องโครงการที่สนใจ	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์	นางเพียงใจ นางมาลาตรี น.ส. สานิตย์
2	20 พ.ย. 55	วางแผนการปฏิบัติงาน	ได้แผนการปฏิบัติงาน	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์	นางเพียงใจ นางมาลาตรี น.ส. สานิตย์
3	21-26 พ.ย. 55	ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลประเพณีชักฟุ่มชักพระด้วยวิธีการสัมภาษณ์บุคคลในท้องถิ่น และศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากหนังสือและอินเทอร์เน็ต	ได้เนื้อหาข้อมูล เรื่องประเพณีชักฟุ่มชักพระ	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์	นางเพียงใจ นางมาลาตรี น.ส. สานิตย์
4	26-27 พ.ย. 55	นำเนื้อหาทำสื่อปรายและสรุปทำสื่อในการนำเสนอผลงาน	ได้เนื้อหาที่จะใช้ทำสื่อ	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์	นางเพียงใจ นางมาลาตรี น.ส. สานิตย์
5	1-10 ธ.ค. 55	ช่วยกันระดมความคิด ออกแบบแผ่นพับ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่ค้นหนังสือและพัด	ได้ผลงานการนำเสนอในรูปแบบแผ่นพับ หนังสืออ่านเพิ่มเติม ที่ค้นหนังสือและพัด	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์	นางเพียงใจ นางมาลาตรี น.ส. สานิตย์
6	11-15 ธ.ค. 55	- จัดทำรูปเล่มโครงการ และจัดบอร์ดนำเสนอผลงาน - ตรวจสอบความถูกต้อง และรูปแบบของโครงการ	ได้รูปเล่มโครงการ และบอร์ดในการนำเสนอผลงาน	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์	นางเพียงใจ นางมาลาตรี น.ส. สานิตย์

7	1ธ.ค. 56 เป็นต้นมา	นำโครงการเผยแพร่ ความรู้ให้แก่ผู้สนใจ ทั้งในโรงเรียนและนอก โรงเรียน	เผยแพร่ความรู้ให้แก่ เยาวชนและประชาชน ทั่วไป	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์	นางเพียงใจ นางมาลาตรี น.ส. สานิตย์
---	-----------------------	--	--	--	--

บทที่ 4

ผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้านงานประเพณีจากสื่อต่าง ๆ ตลอดจนการลงพื้นที่เพื่อทำการสัมภาษณ์ ผู้รู้ด้านงานประเพณีชักฟุ่มชักพระที่เป็นประเพณีอันดีงามของชาวสุราษฎร์ธานีและเป็นประเพณีหนึ่งเดียวที่มีอยู่ในประเทศไทยนั้น ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงผลการสัมภาษณ์จากผู้อยู่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลำดับที่	วัน เดือน ปี ที่ดำเนินการ สัมภาษณ์	ชื่อผู้ให้การ สัมภาษณ์	ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ “งานประเพณี ชักฟุ่มชักพระ”	ดำเนินการ สัมภาษณ์โดย
1	21 พ.ย. 55	นายรัตน์ แก้วทอง	งานประเพณีประจำปี ของ จังหวัด สุราษฎร์ธานีของเราคืองานชักพระ ทอดผ้าป่า และแข่งเรือยาว หรือที่เรียกว่า งานเดือน 11 ซึ่ง เป็นงานที่จัดขึ้นคาบเกี่ยวกับวาระออกพรรษา หลังจากทำบุญออกพรรษาแล้ว ชาวบ้านจะจัดการ นิมนต์พระพุทธรูปขึ้นรถพนมพระ งานนี้เป็น สิ่งที่ชาวบ้านดอน ทำขึ้นด้วยความ มุ่งเต็มใจ ผลที่ได้คือการสานต่อวัฒนธรรมให้คงอยู่ครับ	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์
2	21 พ.ย. 55	นางสุจิตรา แพบิเศษ	งานประเพณี ชักฟุ่ม ชาวสุราษฎร์ จะทำกัน ในเวลารุ่งเช้าของวันแรม 1 ค่ำ พระภิกษุจำนวน เท่ากับฟุ่มผ้าป่าจากวัดต่าง ๆ จะจาริกไปยังฟุ่ม ผ้าป่าตามสลากที่ได้รับ ก็จะทำพิธีชักผ้า โดย เจ้าของฟุ่มและประชาชนที่ร่วมทำบุญกับผ้าป่าจะ นั่งลง พนมมือตรงไปยังฟุ่มผ้าป่าด้านหน้าตน เมื่อพระภิกษุชักผ้าเสร็จแล้วก็ป็นอันเสร็จพิธี หลังจากนั้นพระภิกษุจะจาริกกลับวัด ชาวสุราษฎร์ธานีภาคภูมิใจในวัฒนธรรมอันดีนี้ เป็นอย่างยิ่งค่ะ	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ. มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์
3	26 พ.ย. 55	คุณชายพลอย	ประเพณีชักฟุ่มชักพระเป็นประเพณีที่เป็น สิ่งที่ชาวบ้านดอน ทำขึ้นด้วยความเต็มใจ แต่ผลที่	ค.ญ. สิริวิมล

			ได้ คือการสานต่อวัฒนธรรมให้คงอยู่ สืบไป เป็นการใช้กิจกรรมทางศาสนา เพื่อกล่อมเกล่า จิตใจ ให้รู้จักเหตุ-ผล บุญ-กรรม ขอขอบคุณ ชาวบ้านดอนที่สืบทอดประเพณีดีๆ ให้ดำรงมาถึง ปัจจุบันจะจัดขึ้นในเดือน 11 ซึ่งเป็นงานที่จัดขึ้น คาบเกี่ยวกับวาระออกพรรษา หลังจากทำบุญ ออกพรรษาแล้ว ชาวบ้านจะจัดการนิมนต์ พระพุทธรูปขึ้นรถพนมพระ และในตอน กลางคืนจะมีการขับระดูฟุ่มของชาวสุราษฎร์ที่ทำ กันอย่างสวยงาม	
4	26 พ.ย. 55	คุณยายซ้อย	ประเพณีชักฟุ่มชักพระ จัดขึ้นในเดือน 11 จะ กิจกรรมการจัดฟุ่มผ้าป่าส่งเข้าประกวด โดย ทุกภาคส่วนทั้ง โรงเรียน หน่วยงานราชการ ชุมชน ห้างร้านเอกชน ที่มีความพร้อมก็จัดตกแต่ง ฟุ่มผ้าป่าอย่างสวยงาม ส่วนฟุ่มหน้าบ้านทุกๆ ไป จะใช้กิ่งไม้มาปักไว้ แล้วห้อยผ้าบังสุกุล เครื่อง- อัฐบริวาร และสิ่งของอื่นๆตามศรัทธา ไว้ที่ฟุ่มไม้ นั้น การจัดแต่งฟุ่ม ส่วนใหญ่จะใช้เรื่องราวใน พุทธประวัติ และชาดกต่างๆ มาจัดแสดง งานนี้ เหมือนเป็นนิทรรศการพุทธศาสนา ที่จัดแสดงกัน ทุกมุมเมืองบ้านดอน ที่มีให้ดูกันมากๆ ก็แถวๆ ถนนตลาดล่าง ชุมชนหนองบัว ถนนหน้าเมือง ถนนดอนนกก ถนนวัดโพธิ์ และมีกระจายไปทั่ว บ้านดอน	ด.ญ. สิริวิมล
5	26 พ.ย. 55	คุณยายนิ่ม	ชาวสุราษฎร์จะมีการนำเอา สิ่งของเครื่องใช้ ต่างๆ ไปแขวน กับต้นไม้เพื่อจะให้ พระภิกษุ ชักผ้า ในตอนใกล้รุ่ง ในตอนเช้าจะมีกิจกรรม ต่างๆ เช่น การชักพระ การแข่งเรือยาว โดยจะมี เรื่องพระตามวัดต่างๆ มากมาย เป็น 100 วัด ซึ่ง เราสามารถจะทำบุญได้ทุกวัด ทำให้คนมี ความรักและห่วงประเพณีนี้มากขึ้น มีการส่งเสริม	ด.ญ. สิริวิมล

			ให้นักเรียน ชุมชน และสถาบันทางราชการมีส่วนร่วมมาตลอด ซึ่งเราจะจัดและมีการเตรียมงานโดยเทศบาลนครสุราษฎร์ธานีเป็นผู้ดำเนินการค่ะ	
--	--	--	---	--

ตารางที่ 2 แสดงผลการศึกษาลึบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

ลำดับที่	วัน เดือน ปี ที่ ดำเนินการ ลึบค้นจาก อินเทอร์เน็ต	หัวข้อเรื่อง	ข้อมูลที่ได้รับจากการลึบค้น“ งานประเพณีชักฟุ่มชักพระ”	ดำเนินการ ลึบค้นโดย
1	21 พ.ย. 55	ประวัติ ความ เป็นมาและ ความสำคัญ	<p>งานประเพณีประจำปีงานประเพณีประจำจังหวัดสุราษฎร์ธานีของเราคืองานชักพระ ทอดผ้าป่าและแข่งเรือยาว หรือที่เรียกว่างานเดือน 11 ซึ่งเป็นงานที่จัดขึ้นคาบเกี่ยวกับวาระออกพรรษา</p> <p>หลังจากทำบุญออกพรรษาแล้ว ชาวบ้านจะจัดการนิมนต์พระพุทธรูปขึ้นรถพนมพระ มาเตรียมพร้อมกันที่หน้าศาลากลางจังหวัด รอเวลาชักพระที่จะมีในวันรุ่งขึ้นคือวันแรม 1 ค่ำเดือน 11 ส่วนชาวบ้านคอนก็จะจัดเตรียมฟุ่มผ้าป่าหน้าบ้าน ซึ่งจะมีพระภิกษุมาทอดผ้าในตอนเช้าของวันแรม1 ค่ำเช่นกัน</p> <p>ประเพณีทำฟุ่มผ้าป่าหรือทอดผ้าป่า กระทำควบคู่กับประเพณีลากพระ ประเพณีนี้จะทำในคืนซึ่งในวันรุ่งขึ้นจะมีประเพณีลากพระมีทำกันเฉพาะในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานีเท่านั้น แท้จริงตั้งแต่เดิมมาประเพณีนี้เป็นพิธีหนึ่งทางพุทธศาสนา ที่กระทำต่อกันมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล คือพระพุทธรูปองค์อนุญาตให้พระภิกษุสงฆ์แสวงหาผ้าบังสุกุล คือ ผ้าเปื้อนฝุ่นที่ไม่มีเจ้าของ ที่ทิ้งอยู่ตามป่าดงบัง ห่อศพไว้ตามป่าช้าบ้าง หรือเศษผ้าที่ทิ้งอยู่ตามถนนหนทางบ้าง นำมาชักตัดเย็บด้วยตนเองใช้เป็นจีวร ต่อมาเมื่อบรรดาพุทธศาสนิกชนสมัยนั้นเห็นความลำบากของพระภิกษุ จึงได้นำผ้าดีๆ ไปแขวนทิ้งไว้ตามริมทางหรือตามป่าช้าข้างทางที่พระจะผ่านไปมา เพื่อพระจะได้ นำไปใช้ประโยชน์</p> <p>แต่ครั้งนั้นการทอดผ้าป่ายังไม่ได้กำหนดเวลาแล้วแต่ใครมีศรัทธาจะทำเมื่อไรก็ทอดเมื่อนั้น เมื่อทรงบัญญัติจีวรกาล คือ การแสวงหาและทำจีวรขึ้น จำกัด 1 เดือน นับแต่ออกพรรษาแล้ว และถ้า</p>	ค.ญ. สิริวิมล ค.ญ.มัทวัน ค.ช. โชติวัฒน์

ได้กรานกฐินด้วยขยายออกไปอีก 4 เดือน จนถึง วันเพ็ญเดือน 4 การทอดผ้าป่าจึงนิยมทำกันในระยะนี้ ส่วนมากในฤดูออกพรรษา ใหม่ ๆ แม้ทางราชการในประเทศไทยก็เคยปรากฏว่า มีทำในระหว่างเดือน 12 พร้อมกับพระราชพิธีลอยพระประทีป

การทอดผ้าป่าที่ทำกันในประเทศไทย มีทำกันหลายอย่าง อย่างที่เรียกว่า ผ้าป่าแถมกฐิน คือ ทอดกฐินแล้วเลยทอดผ้าป่าด้วยก็มี โดยการเอาเครื่องไทยธรรมบรรจุกะถาง กระบุง กระจาด หรือถึงสังกะสี แล้วเอากิ่งไม้ปักเอาผ้าห้อย อุทิศตั้งไว้ตามทางที่พระเที่ยวบิณฑบาตผ่านมา หรือนำไปตั้งไว้ตาม พระอารามแล้วให้พระรู้ว่า มีผ้าป่ามาถึงที่ก็มี เครื่องผ้าป่านี้อย่างน้อยมีแต่ผ้าผืนหนึ่งห้อยกิ่งไม้ไปปักตามที่ดังกล่าวแล้วก็มีที่ทำกันอย่างขนาดใหญ่ถึงป่าร้องหรือ แจกฎีกาให้ทายกรับไปคนละองค์สององค์จนครบจำนวนภิกษุสามเณรทั้งวัด แล้วนำมาทอดพร้อมกันตามกำหนด ทำกันครีกรั้งถึงแห่แหนสนุกสนานประกวดประชันกันพอถึงวัดแล้วก็ประชุมถวาย อุทิศต่อหน้าพระสงฆ์เช่นนี้ก็มี

ในวันหลังจากออกพรรษาแล้วคือ วันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี นิยมจัดผ้าป่าอันเป็นบงสุกุลจิ๋ว พร้อมด้วยเครื่องบริวารต่าง ๆ ที่จะขาดเสียมิได้ก็คือผ้าหนึ่งผืนเพื่อให้พระสงฆ์พิจารณาและอาหารปิ่นโต 1 เถา เพื่อถวายให้พระท่านได้ฉัน ส่วนสิ่งของนอกจากที่กล่าวมานั้นก็มีการจัดถวายพระสงฆ์ตามกำลังศรัทธา โดยนิยมจัดพุ่มผ้าป่าไว้บริเวณหน้าบ้าน มีเลขหมายประจำพุ่มไว้บางบ้านก็จัดทำพุ่มผ้าป่าอย่างงดงามและมีการประกวดกัน มีกรรมการซึ่งทางเทศบาลได้จัดตั้งขึ้นพิจารณาให้ได้รับรางวัล เป็นเกียรติเป็นที่ระลึกใน

		<p>การบำเพ็ญกุศล ผู้จัดการคือเทศบาลและอำเภอร่วมกัน ได้นำสลาก นั้น ๆ ถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ โดยไม่จำเพาะเจาะจงแล้วแต่ท่านจะจับ สลากได้แล้ว ก็นิมนต์ไปชักผ้าป่าตามสถานที่นั้น ๆ ในเวลาเช้าตั้งแต่ 06.00 น. เป็นต้นไป อันนับว่าเป็นกุศลสังฆทานในพระพุทธศาสนา ประการหนึ่ง</p> <p>พระมหานุกูล โสม ปรินุณณสีโล (ไชยฤทธิ์) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัด ท่าไทร เขียนลงใน นสพ.กระแสดำ (ภาคใต้) ฉบับประจำเดือน พ.ย. 2547 เกี่ยวกับประเพณีทอดผ้าป่าหน้าบ้านของชาวบ้านคอนไว้ว่า ประเพณีการทอดผ้าป่าในเทศกาลวันออกพรรษา ซึ่งตรงกับวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ของจังหวัดสุราษฎร์ธานีตามที่ได้กระทำกันอยู่ ณ บัดนี้ ได้มี นางพยอม นามสกุลเดิมคือ เริ่มก่อสกุล (ธิดาของนายเอม นางจำ เริ่มก่อสกุล) ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่ตลาดท่าทองใหม่ ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นผู้ริเริ่มจัดให้มีประเพณี ทอดผ้าป่าออกพรรษาขึ้น ณ วัดท่าไทร ตำบลท่าทองใหม่ อำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ทุกวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 (หลังออกพรรษา 1 วัน) ขณะเดียวกันได้จัดให้มีการชักพระ (ชักลากพระ) โดยใช้เรือทางน้ำ เรือทางบก เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้ สักการะบูชาให้เกิดสิริมงคลในโอกาสออกพรรษา เทียบเคียงการจัด ฉลองวันเทโวโรหณะในอดีตกาลครั้งพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์อยู่ และมีการละเล่นกีฬาทั้งทางบกและทางน้ำอย่างสนุกสนาน ซึ่ง ประเพณีดังกล่าวยังคงได้รับการอนุรักษ์ให้มีอยู่จวบจนกระทั่งปัจจุบัน</p> <p>ต่อมานางพยอม เริ่มก่อสกุล ซึ่งภายหลัง สมรสกับนายฉาย สารสิน จึงได้เปลี่ยนนามสกุลเป็น สารสิน ตามสามี ได้ย้ายไปอยู่กับ สามีที่ตรอกไม้ไผ่ข้างข้างวัดกลาง ในตลาดบ้านคอน และได้จัด ให้มีประเพณีดังกล่าวขึ้นอีกที่บ้านคอน (อำเภอเมืองสุราษฎร์ธานี ใน ปัจจุบัน) เมื่อ พ.ศ. 2471 โดยเริ่มแรกได้นิมนต์พระภิกษุสงฆ์จากวัด ท่าไทรเป็นหลักในการไปพิจารณาผ้า บังสกุล ซึ่งภายหลังเจ้าอาวาส วัดท่าไทรในขณะนั้น ก็ได้แนะนำให้นิมนต์พระภิกษุซึ่งจำพรรษาอยู่</p>	
--	--	---	--

			<p>ในวัดที่อยู่ในบ้านดอนซึ่งใกล้ บ้านไปพิจารณาซักผ้าบังสุกุล (ผ้าป่า) ด้วย จึงถือเป็นประเพณีปฏิบัติซึ่งได้กระทำกันสืบต่อมาจนกระทั่งปัจจุบันนี้</p>	
2	<p>แสดงภาพการจัดตกแต่งพุ่ม</p>	<p>ช่วงเวลา ค่ำวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11</p> <p>Photo by suratphotoclub.net</p>		
3	<p>พิธีกรรม</p>	<p>ประเพณีทำพุ่มผ้าป่าที่ทำการในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเฉพาะในอำเภอเมืองๆ ในการจัดพุ่มผ้าป่าจะจัดไว้ที่หน้าบ้านของตน โดยใช้ต้นไม้มือหรือกิ่งไม้ปักไว้ที่ดังกล่าวตั้งแต่หัวค่ำของคืนวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 อาคารบ้านเรือนและร้านค้าจะจัดพุ่มผ้าป่ากันอย่างสวยงาม บางบ้านที่มีกำลังทรัพย์มีกำลังคนมาก นอกจากจะมีต้นไม้มือหรือกิ่งไม้ไว้แล้วจะมีผ้าเหลือง 1 ผืนห้อยไว้ และมีสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับพระภิกษุนำมาผูกไว้ที่กิ่งไม้ด้วย เช่น ปิ่นโต รูป เทียน ยาสิฟัน ไม้จืด น้ำมัน และยังจัดเป็นซุ้ม โดยจัดเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับพุทธประวัติ ชาดก สวรรค์ นรก และอื่น ๆ อย่างวิจิตรงดงาม ส่วนผู้ที่มิพูนน้อยก็จะจัดตามกำลังทรัพย์ของตน การจัดพุ่มจะเสร็จเรียบร้อยก็ประมาณเที่ยงคืน หลังจากนั้นจะมีประชาชนที่ชวนกันชมพุ่มผ้าป่ากันเป็นหมู่ ๆ จนกระทั่งสว่าง</p> <p>ในเวลารุ่งเช้าของวันแรม 1 ค่ำ พระภิกษุจำนวนเท่ากับพุ่มผ้าป่าจากวัดต่าง ๆ จะจาริกไปยังพุ่มผ้าป่าตามสลากที่ได้รับ ก็จะทำพิธีซักผ้า โดยเจ้าของพุ่มและประชาชนที่ร่วมทำบุญกับผ้าป่าจะนั่งลงพนมมือตรงไปยังพุ่มผ้าป่าด้านหน้าตน เมื่อพระภิกษุซักผ้าเสร็จแล้วก็</p>		

		<p>เป็นอันเสร็จพิธี หลังจากนั้นพระภิกษุจะจาริกกลับวัด ประเพณีจัดพุ่ม ผ้าป่าเป็นประเพณีที่แสดงออกถึงความเจริญทางวัฒนธรรมของ ชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานีประเพณีหนึ่ง มีปฏิบัติกันเฉพาะในเมืองนี้ เท่านั้น เป็นประเพณีที่ควรส่งเสริมเผยแพร่ให้คงอยู่สืบไป</p> <p>มีการจัดพุ่มผ้าป่าส่งเข้าประกวด โดยทุกภาคส่วนทั้งโรงเรียน หน่วยงานราชการ ชุมชน ห้างร้านเอกชน ที่มีความพร้อมก็จัดตกแต่ง พุ่มผ้าป่าอย่างสวยงาม ส่วนพุ่มหน้าบ้านทั่วไป จะใช้กิ่งไม้มาปักไว้ แล้วห้อยผ้าบังสุกุล เครื่องอัฐบริขาร และสิ่งของอื่นๆตามศรัทธา ไว้ที่ พุ่มไม้นั้น การจัดแต่งพุ่ม ส่วนใหญ่จะใช้เรื่องราวในพุทธประวัติ และ ชาดกต่างๆ มาจัดแสดง งานนี้เหมือนเป็นนิทรรศการพุทธศาสนา ที่จัด แสดงกันทุกมุมเมืองบ้านดอน ที่มีให้ดูกันมากๆ ก็แถวถนนตลาดล่าง ชุมชนหนองบัว ถนนหน้าเมือง ถนนคอนนง ถนนวัดโพธิ์ และมี กระจายไปทั่วบ้านดอน</p> <p>งานนี้เป็นสิ่งที่ชาวบ้านดอน ทำขึ้นด้วยความเต็มใจ แต่ผลที่ ได้ คือการสานต่อวัฒนธรรมให้คงอยู่ สืบไป เป็นการใช้กิจกรรมทาง ศาสนา เพื่อกลมเกลียวจิตใจ ให้รู้จักเหตุ- ผล บุญ-กรรม ขอบอบคุณ ชาวบ้านดอนที่สืบทอดประเพณีดีๆ ให้ดำรงมาถึงปัจจุบัน</p>	
--	--	--	--

<p>4</p>		<p>ภาพแสดง การจัด กิจกรรม</p>		
<p>5</p>		<p>แสดงภาพ การชักฟุ่ม</p>		

สรุปผลการอภิปรายจากการสัมภาษณ์และสืบค้นข้อมูลของคณะผู้จัดทำโครงการ

ประเพณีชักฟุ่มชักพระ เป็นประเพณีที่มีมาตั้งแต่ครั้งโบราณกาล บรรพบุรุษดำเนินการสานต่อมาจากรุ่นสู่รุ่น ยังผลให้เยาวชนยุคใหม่ได้รับอานิสงส์ด้านการเรียนรู้ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อันดีงามของชาวสุราษฎร์ธานีจากภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านงานประเพณีชักฟุ่มชักพระที่บรรพบุรุษสั่งสมเอาไว้

กิจกรรมที่กระทำกันในงานประเพณีชักฟุ่มชักพระ ด้านงานกิจกรรมที่ชาวไทยพุทธทุกบ้านเรือนให้ความสำคัญเมื่ออย่างเข้าสู่งานประเพณีชักฟุ่มชักพระในวันแรม 1 ค่ำเดือน 11 มีดังนี้

1. ชาวบ้านจะจัดการนิมนต์พระพุทธรูปขึ้นรถพนมพระ มาเตรียมพร้อมกันที่หน้าศาลากลางจังหวัด รอเวลาชักพระที่จะมีในวันรุ่งขึ้นคือวันแรม 1 ค่ำเดือน 11
2. ชาวบ้านดอนก็จะจัดเตรียมฟุ่มผ้าป่าหน้าบ้าน
3. พระภิกษุมาทอดผ้าป่าในตอนเช้าของวันแรม 1 ค่ำ
4. ชาวพุทธพร้อมใจกันเดินร่วมขบวนชักพระของวัดต่าง ๆ ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ขั้นตอนการชักฟุ่ม

1. ชาวบ้านไปลงทะเบียนกับหน่วยงานที่รับผิดชอบงานประเพณีชักฟุ่มชักพระเพื่อขอหมายเลขฟุ่ม
2. หน่วยงานนำหมายเลขฟุ่มไปให้วัดต่าง ๆ
3. ชาวบ้านเตรียมจัดฟุ่มก่อนที่จะมีการชักพระในวันรุ่งขึ้น ประกอบด้วยสิ่งของที่ใช้ในการจัดตกแต่งฟุ่ม เช่น ต้นไม้หรือกิ่งไม้ใหญ่ ตัวชะนี จีวร ร่ม ผลไม้ เช่น ส้มโอ กล้วย แอปเปิ้ล ขนมต้ม ร่ม ฯลฯ ติดไว้ที่ต้นไม้หรือกิ่งไม้หน้าบ้าน
4. เตรียมข้าวของเครื่องใช้สำหรับพิธีสงฆ์
5. เมื่อพระมายังฟุ่มที่จัดเตรียมไว้ จะเริ่มขั้นตอนของพิธีกรรม
 - นิมนต์พระนั่ง
 - จุดธูปเทียน
 - ไหว้พระ

อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ะกะคะวา

พุทฺธัง ะกะคะวันตัง อะภิวาเทมิ

สวากขาโต ะกะคะวะตา ัมมโม

ัมมัง นะมัสสามิ

สุปะฏิปันโน ะกะคะวะโต สาวะกะสังโฆ,

สังฆัง นะมามิ.

- กล่าวคำอาราธนาศีล 5
 มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ, ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิ ยาจามะ.
 ทุคิยัมปิ มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ, ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิ
 ยาจามะ.
 ตะคิยัมปิ มะยัง ภันเต, วิสุง วิสุง รักขะณัตถายะ, ติสระเณนะ สะหะ ปญฺจะ สีลานิ
 ยาจามะ.
- พระให้ศีลให้พร
- ดำเนินการถวายผ้าป่า

คำกล่าวถวายผ้าป่า

อิมานิ มะยัง ภันเต ปังสุกุละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ภิกขุสังฆัสสะ โอนิชะยามะ สาธุ โน ภันเต ภิกขุสังโฆ
 อิมานิ ปังสุกุละจีวะรานิ สะปะริวารานิ ปะฏิคคัณหาตุ อัมหากัง ทีฆะรัตตัง หิตายะ สุขายะ

คำแปล

ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ ข้าพเจ้าทั้งหลาย ขอน้อมถวาย ผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวาร เหล่านี้ แก่พระภิกษุ
 สงฆ์ ขอพระภิกษุสงฆ์จงรับ ผ้าบังสุกุลจีวร กับทั้งบริวารเหล่านี้ ของข้าพเจ้าทั้งหลาย เพื่อประโยชน์และ
 ความสุข แก่ข้าพเจ้าทั้งหลาย สิ้นกาลนานเทอญฯ

- พระชักผ้าป่า
- พระให้พร
- กรวดน้ำ

คำกรวดน้ำมีดังนี้

“ อิทัง เม ญาตินัง โหตุ, สุขิตา โหนตุ ญาตะโย, ”

คำแปล ขอส่วนบุญนี้ จงสำเร็จแก่ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้า

ขอให้ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้ามีความสุข

- ถวายของที่พุ่ม
- ถวายซอง
- เสร็จสิ้นกระบวนการชักพุ่มผ้าป่า

จุดเด่นของงานประเพณีชักฟุ่มชักพระ

งานประเพณีชักฟุ่มชักพระของจังหวัดสุราษฎร์ธานีนับเป็นหนึ่งในเอกลักษณ์ของไทย ด้านการดำรงชีวิตที่ดำเนินมาอย่างเป็นแบบแผน กล่าวได้ว่าเป็นงานประเพณีที่มีเพียงหนึ่งเดียวในประเทศ พร้อมสำหรับให้ทุกคนเดินทางมาศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมของชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี

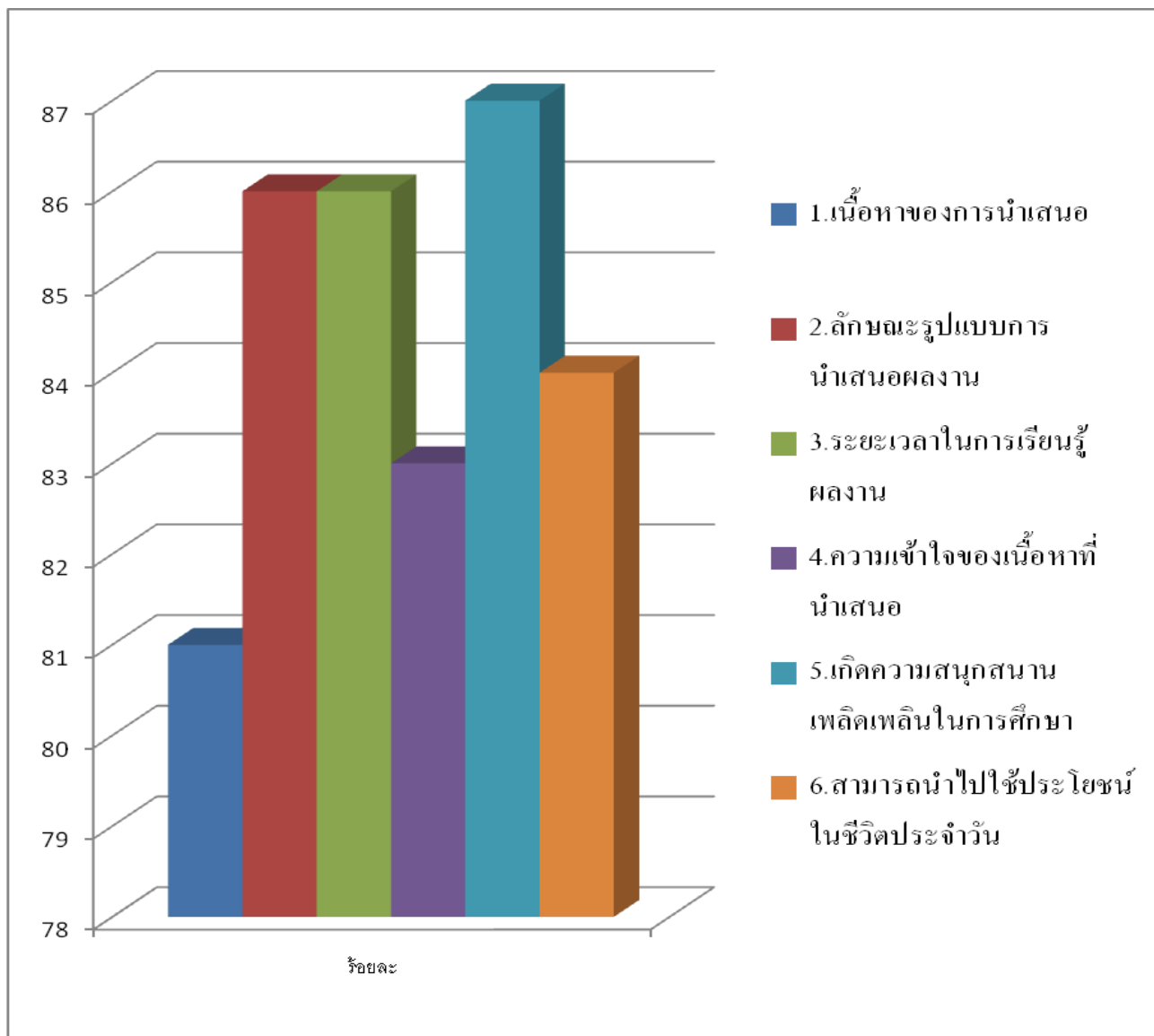
จุดที่ควรพัฒนาของประเพณี

1. ควรส่งเสริมให้ประชาชนใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า เน้นการอนุรักษ์ธรรมชาติ ตัดต้นไม้สำหรับนำมาตกแต่งฟุ่มโดยไม่ทำลายธรรมชาติ
2. หน่วยงานที่รับผิดชอบจัดงานประเพณีชักฟุ่มชักพระประจำปี ต้องวางแผนหาแนวทางในการจัดระบบเรื่องการจราจรเพื่อแก้ปัญหาจราจรติดขัด

ตารางที่ 3 แสดงผลความพึงพอใจในการทดลองใช้ แผ่นพับ ที่ค้นหนังสือ พัด และหนังสืออ่าน
เพิ่มเติม

ผู้ประเมิน	ความพึงพอใจ						หมายเหตุ
	1.เนื้อหาของการนำเสนอ	2. ลักษณะรูปแบบการนำเสนอผลงาน	3.ระยะเวลาในการเรียนรู้ผลงาน	4.ความเข้าใจของเนื้อหาที่นำเสนอ	5.เกิดความสนุกสนาน เกิดความเพลิดเพลินในการศึกษา	6.สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	
1	4	4	4	4	4	4	
2	4	4	5	4	5	4	
3	4	5	5	4	5	5	
4	5	4	4	4	5	3	
5	3	5	4	4	5	4	
6	4	4	4	4	5	5	
7	5	5	5	4	3	3	
8	4	4	4	5	3	5	
9	4	4	5	5	4	4	
10	3	4	4	4	5	5	
11	5	5	5	5	3	3	
12	5	5	4	3	4	4	
13	5	3	5	4	5	5	
14	4	4	3	5	3	3	
15	4	5	5	3	5	5	
16	3	5	3	4	5	5	
17	4	5	4	3	5	5	
18	4	4	5	5	5	4	
19	4	3	3	4	5	4	
20	3	4	5	5	3	4	
รวม	81	86	86	83	87	84	
เฉลี่ย	4.05	4.30	4.30	4.15	4.35	4.20	
ร้อยละ	81.00	86.00	86.00	83.00	87.00	84.00	

กราฟที่ 1 แผนภูมิแท่งแสดงผลความพึงพอใจในการทดลองใช้ แผ่นพับ ที่คั่นหนังสือ พัด และหนังสืออ่านเพิ่มเติม

สรุป ผลจากการสำรวจความพึงพอใจในการใช้สื่อ แผ่นพับ ที่คั่นหนังสือ พัด และหนังสืออ่านเพิ่มเติม แยกออกเป็นรายละเอียดด้านต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาของการนำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 81.00
2. ด้านลักษณะรูปแบบการนำเสนอผลงาน คิดเป็นร้อยละ 86.00
3. ด้านระยะเวลาในการเรียนรู้ผลงาน คิดเป็นร้อยละ 86.00

4. ด้านความเข้าใจของเนื้อหาที่นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 83.00
5. ด้านที่ก่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินในการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.00
6. ด้านการนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 84.00

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

การที่คณะผู้จัดทำเลือกศึกษา และ ดำเนินการจัดทำโครงการ เรื่อง ประเพณีชักฟุ่มชักพระ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้ เกี่ยวกับเอกลักษณ์ด้านงานประเพณีที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์ สืบสานให้คงอยู่คู่จังหวัดสุราษฎร์ธานี อนึ่งเพื่อเผยแพร่วัฒนธรรมอันดีงามให้ปวงชนที่รักการศึกษาค้นคว้าได้รู้ถึงความเจริญก้าวหน้าทางวัฒนธรรมของชาวจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้ง สร้างความรัก ความหวงแหนในขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมที่มีมาช้านาน ผลจากการศึกษาค้นคว้าทำให้คณะผู้จัดทำเกิดการเรียนรู้ว่า งานประเพณีมิได้มีขึ้นเพื่อความรื่นเริงเท่านั้นแต่แฝงไว้ด้วยข้อคิด คติธรรมทั้งทางโลกและทางธรรมอย่างมากมาย รอให้เยาวชนรุ่นหลังได้ดำเนินการศึกษาค้นคว้าและสานต่องานประเพณีอันดีงามนี้

ประโยชน์ของการทำโครงการ

1. ได้รับความรู้ในเรื่องประเพณีชักฟุ่มชักพระ ซึ่งเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศ
2. คนรุ่นหลังได้รู้จักประเพณีที่ดีงาม เรียนรู้ข้อมูลเกี่ยวกับงานประเพณีชักฟุ่มชักพระผ่านสื่อในรูปแบบต่างๆ
3. เยาวชน ประชาชน เข้าใจ ภูมิใจ หวงแหน มรดกทางวัฒนธรรม สืบสานงานประเพณีชักฟุ่มชักพระที่ปฏิบัติกันมาจากรุ่นสู่รุ่นซึ่งเป็นประเพณีหนึ่งเดียวในประเทศให้คงอยู่ไว้ตลอดไป
4. เพื่อนักเรียนในโรงเรียนได้รู้ประวัติและเข้าใจประเพณีชักพระที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

เป็นโครงการที่มีคุณค่า น่าศึกษาค้นคว้า หากมีการนำความรู้ สาระเพิ่มเติมด้านงานประเพณีที่ปรากฏในท้องถิ่นมาสอดแทรกในรายวิชาสังคมศึกษาทุก ๆ ระดับชั้นจะช่วยส่งเสริม ปลุกฝังจิตสำนึกที่ดีให้แก่เยาวชน สำนึกรักบ้านเกิด